

กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาอาชีวศึกษายุคการศึกษา 4.0

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*

The Strategies for the Competency Development in the Era of Education 4.0
of Vocational Students in the Institute of Vocational Education Central Region
2 Under the Office of Vocational Education Commission

¹กาญจนา สุขใจ, และพา อักษรเสื่อ

¹Kanjana Sukja, and Pha Agsonsua

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

North Eastern University, Thailand.

¹Corresponding Author's Email: krukan224@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา 3) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 290 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนี (PNI modified)

ผลการวิจัย พบว่า 1. องค์ประกอบของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป 3) สมรรถนะวิชาชีพ และ 4) การศึกษาอาชีวะ 4.0 2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ 40 มาตรการ และ 57 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป มี 10 มาตรการ 10 ตัวชี้วัดความสำเร็จ กลยุทธ์ที่ 2 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ มี 8 มาตรการ 10 ตัวชี้วัดความสำเร็จ กลยุทธ์ที่ 3 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มี 12 มาตรการ 24 ตัวชี้วัดความสำเร็จ กลยุทธ์ที่ 4 ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 มี 10 มาตรการ 13 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

คำสำคัญ: กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา; ยุคการศึกษา 4.0; อาชีวศึกษา

Abstract

The research article consisted of the following objectives: 1) to study the components of competency of the vocational students in the era of education 4.0, 2) to study the current states of the desirable states for developing the competency of vocational students, and 3) to develop the strategies for developing the competency of vocational students in the era of education 4.0. The study was mixed methods research. A sample group consisted of 290 persons. The research instrument was the questionnaire with the reliability equal to 0.93. The statistics used were percentage, average, standard deviation (S.D.) and priority needs index modified (PNI).

The research results revealed as follows: 1) There are 4 components of competency of the vocational students in the era of education 4.0 which are 1. desirable characteristics, 2. core competencies and general competencies, 3. professional competencies, and 4. the vocational education 4.0; 2) The current states of the desirable states for developing the competency of vocational students overall are found to be at a moderate level, while the desirable states overall are at the highest level; 3) From studying the strategies for developing the competency of vocational students in the era of education 4.0, it was found to have 4 strategies, 40 measures, and 57 indicators of success, namely, 1st strategy on the core competencies and general competencies consist of 10 measures and 10 indicators of success, 2nd strategy on professional competencies consist of 8 measures and 10 indicators of success, 3rd strategy on desirable states consist of 12 measures and 24 indicators of success, and 4th strategy on vocational education 4.0 consist of 10 measures and 13 indicators of success.

Keywords: Strategies for the Competency Development of Vocational Students; Education 4.0 Era; Vocational Education

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษา ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 6 ซึ่งกำหนดว่า “การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น (Greg, 2010) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือผู้

ประกอบอาชีพอิสระได้”ในการจัดการอาชีวศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 จึงต้องพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพ เป็นจริงและมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนดมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อสนองตอบความต้องการของตลาดแรงงานที่มีความเปลี่ยนแปลงไปตามยุค 4.0 แนวคิดการผลิตคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานนั้น สถานศึกษาและสถานประกอบการจะต้องมีเป้าหมายในการปฏิบัติงานเหมือนกัน ต้องการให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ บรรลุความต้องการได้คือผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผู้ที่ก่อให้เกิดผลดีต่อสถานประกอบการ (Office of Vocational and Vocational Standards, 2013)

จากนโยบายการพัฒนาประเทศไทย เพื่อรองรับไทยแลนด์ 4.0 ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทย ได้มีการเปลี่ยนแปลงจากภาคการผลิตไปสู่การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ การเรียนรู้นวัตกรรมเพื่อนำพาไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 ทำให้สถาบันการศึกษาต้องจัดการศึกษาที่ตอบสนองนโยบายไทยแลนด์ 4.0 โดยเน้นที่โครงงานแบบฐานวิทยาศาสตร์ ทำให้ปัจจุบันทรัพยากรบุคคล เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในภาคอุตสาหกรรมและสถานประกอบการต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น มีความต้องการช่างที่มีทักษะการทำงาน มีทักษะสมรรถนะอาชีพ มีคุณธรรม มีความรู้ด้านเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ของตลาดแรงงานในปัจจุบันได้ การปรับเข้าสู่อาชีวศึกษา 4.0 ที่ผลิตคนในยุคดิจิทัลสู่การควบคุมเครื่องจักร สร้างสรรค์ประดิษฐ์กรรมอันนำไปสู่ผลิตภัณฑ์จากความคิดสร้างสรรค์นั้น การอาชีวศึกษาจึงมุ่งเน้นผลิตคนในแต่ละสาขาที่พร้อมสำหรับสังคมดิจิทัล มีความชาญฉลาดในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งสามารถสร้างสรรค์ผลงานด้วยความคิดสร้างสรรค์ เป็นผู้ปฏิบัติที่แก้ปัญหาให้กับหน่วยงานได้ สื่อสารกับบุคคลอื่น อย่างมีความหมายทำงานร่วมกับองค์กรและสถานประกอบการต่าง ๆ ได้อย่างกลมกลืน เป็นกำลังคนที่ทรงคุณค่าและพร้อมพัฒนาประเทศให้ยั่งยืนสืบไปได้

ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องมีการเตรียมคนให้พร้อมด้วยการอาชีวศึกษาไทยจึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 ซึ่งในหมวด 1 บททั่วไปใน มาตรา 6 ได้บัญญัติไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ต้องเป็นการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ () ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ ในทางทฤษฎี อันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาแก่ผู้รับการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระได้ การอาชีวศึกษาจึงต้องปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ที่แรงงานในภาคอุตสาหกรรมต้องเป็นแรงงานที่มีคุณภาพสูง ทำงานกับเทคโนโลยีขั้นสูงได้ การผลิตคนทางอาชีวศึกษาจึงไม่ใช่การผลิตแรงงานทักษะฝีมือเพียงอย่างเดียว แต่ต้องสร้างคนที่ทำงานในอุตสาหกรรมระดับสูงได้เป็นอย่างดี (Nilsook, 2018)

จากรายงานของสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา เมื่อ 4 พฤษภาคม 2560 ได้ระบุถึงปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ ได้จัดทำกลยุทธ์ระดับสถานศึกษาขึ้นมาไม่สอดคล้อง กับแผนงานโครงการและกิจกรรมต่างๆ เป็นกลยุทธ์ที่ขาดความเชื่อมโยงในแต่ละขั้นตอน ของกระบวนการบริหารงาน มีแนวทางปฏิบัติไม่ชัดเจน ไม่เป็นรูปธรรมและยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ เช่น มีการเปลี่ยนแปลงของ

สภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้กลยุทธ์ไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และกลยุทธ์ระดับสถานศึกษาก็ระดับสำนักงานไม่สอดคล้องกันซึ่งเคลปนและนอร์ตัน กล่าวไว้ในเอกสารวงจรกิจการบริหารเชิงกลยุทธ์ว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ของแต่ละหน่วยงาน ส่วนใหญ่ปัญหามักจะเกิดจากกลยุทธ์ขาดความเชื่อมโยงกันระหว่างขั้นตอนแต่ละขั้นตอนของการบริหาร จึงควรปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยี สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้ชี้แจงว่าปัญหาของการจัดทำกลยุทธ์ตามแผนยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2552-2561 นั้น พบว่ากลยุทธ์ของสถานศึกษาขาดความเชื่อมโยงกัน ส่วนใหญ่ล้าสมัยไม่ทันกับเศรษฐกิจยุคดิจิทัล (Digital Economy) ควรปรับกลยุทธ์การบริหารอาชีวศึกษาเชิงรุกแนวใหม่ ซึ่งต้องสร้างประสานเครือข่ายความร่วมมือให้เกิดการเชื่อมโยงของการพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ระหว่างโลกอาชีพกับสถานประกอบการสังคมชุมชนทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ (Vocational Education Commission, 2009)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการพัฒนากลยุทธ์ที่จะนำมาใช้กับพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 เพื่อให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานต่อไป และเป็นแนวทางในการนำไปสู่คุณภาพอาชีวศึกษา สนองต่อการปฏิรูปประเทศที่มุ่งสร้าง ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ของประเทศชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยที่สำคัญ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้บ่งชี้กลยุทธ์ การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์และกำหนดเป็นกรอบแนวคิด ใช้เป็นแนวทางในการวิจัย

3) การสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถามร่วม ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกด้านการบริหารการศึกษาและมี วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 5 ท่าน โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะที่ได้จากการ สัมภาษณ์มาปรับปรุงองค์ประกอบสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการ อาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4) ประเมินองค์ประกอบสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการ อาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิคนละชุดกับผู้ให้การ สัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 2 โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบประเมินองค์ประกอบสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุค การศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณความเหมาะสม ไม่แน่ใจ ไม่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุค การศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการ ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ได้แก่

1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร ของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie, and Morgan, 1970) มีจำนวนประชากรทั้งหมด 1,130 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 290 คน เป็นผู้บริหาร 7 คน อาจารย์ผู้สอน 283 คน

2) นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ประเมิน เพื่อหาคุณภาพความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน และนำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง (Item – Objective Congruence Index : IOC) พร้อมทั้งหาคูภาพของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha Coefficient Cronbach) (Sri Sa-at, 2011)

3) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดย แจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentang) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ SWOT Analysis: จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และ อุปสรรค (Threats) และและดัชนีความสำคัญของความจำเป็น $PNI_{modified}$

ระยะที่ 3 พัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1) วิเคราะห์ความต้องการ ความจำเป็นของกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ค่าความต้องการจำเป็น Matrix Analysis (Wongwanich, 2015) โดยใช้วิธี Priority Need Index แบบปรับปรุง $PNI_{modified}$

2) ยกร่างกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3) ตรวจสอบและยืนยันการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

4) การประเมินยืนยันกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อประเมิน ตรวจสอบ ยืนยัน รับรอง จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholder โดยผู้วิจัยจัดทำแบบประเมินตรวจสอบ ยืนยัน รับรองโดยขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 30 คน ได้กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ฉบับนี้ไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาต่อไป

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป 3) สมรรถนะวิชาชีพ และ 4) การศึกษาอาชีวะ 4.0

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสภาพปัจจุบันปฏิบัติในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป 2) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ 3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4) ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4. ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0

2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ 4) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปตามลำดับ

3. กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ 40 มาตรการ และ 57 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ได้แก่

กลยุทธ์ที่ 1 ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป มี 10 มาตรการ 10 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป้าประสงค์: นักศึกษาอาชีวะยุคใหม่ก้าวล้ำทันการศึกษายุค 4.0

มาตรการ	ตัวชี้วัด
1. การมีความสามารถทางทักษะวิชาชีพเฉพาะทาง	1. มีความสามารถทางทักษะวิชาชีพเฉพาะทาง
2. มีทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพที่หลากหลาย	2. มีทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพที่หลากหลาย
3. เข้าใจในศัพท์เทคนิคในวิชาชีพ	3. มีเข้าใจในศัพท์เทคนิคในวิชาชีพ
4. มีความสามารถนอกเหนือจากภาษาแม่มากกว่า 2 ภาษา	4. มีความสามารถนอกเหนือจากภาษาแม่มากกว่า 2 ภาษา
5. มีความรู้ในทฤษฎีในสาขา	5. มีความรู้ในทฤษฎีในสาขา
6. มีความสามารถสื่อสารทาง social network	6. มีความสามารถสื่อสารทาง social network
7. มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	7. มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
8. มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป	8. มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป
9. มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ	9. มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ
10. สามารถประกอบอาชีพอิสระได้	10. สามารถประกอบอาชีพอิสระได้

กลยุทธ์ที่ 2 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ มี 8 มาตรการ 10 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป้าประสงค์ : นักศึกษาอาชีวะยุคใหม่ใส่ใจสมรรถนะ

มาตรการ	ตัวชี้วัด
1. การสื่อสาร	1. สื่อสารภาษาไทยได้ดี
2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	2. สื่อสารภาษาต่างประเทศได้ 2 ภาษา
3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	3. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ดี
4. การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์	4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. การปฏิบัติตามหลักศาสนา	5. ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้ดี
6. การพัฒนาบุคลิกภาพ	6. ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา
7. การประยุกต์ใช้ตัวเลข	7. มีบุคลิกภาพที่ดี

8. การจัดการและการพัฒนางาน	8. ประยุกต์ใช้ตัวเลขได้อย่างเหมาะสม 9. มีการจัดการที่ดี 10. มีความสามารถในการพัฒนางาน

กลยุทธ์ที่ 3 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มี 12 มาตรการ 24 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป้าประสงค์ : นักศึกษาอาชีวะยุคใหม่ใส่ใจคุณธรรมที่พึงประสงค์

มาตรการ	ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด
1.คุณธรรม	1. ปฏิบัติงานตามที่มอบหมายสำเร็จ	13. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลัง
จรรยาบรรณ	2. ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อ	ร่างกายและสติปัญญา
2.จรรยาบรรณ	ตนเองและผู้อื่น	14. อาสาช่วยเหลืองานครูอาจารย์
วิชาชีพ	3. ยอมรับผลการกระทำของตนเอง	15. ร่วมมือในการทำงานด้วย
3. รับผิดชอบ	4. ศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ใหม่ๆด้วยตนเอง	ความกลมเกลียวและปรองดอง
4. ขยัน	5. ตั้งใจทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่องจนเกิดผล	16. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ประหยัด	สำเร็จ	17. ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กติกา
6. ซื่อสัตย์สุจริต	6. คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อ	ข้อบังคับสถานศึกษาและสังคม
7. จิตอาสา	ตนเองและสังคม	18. ประพฤติตนตามหลักศีลธรรม
8. สามัคคี	7. ใช้วัสดุถูกต้อง พอเพียงและเหมาะสมกับงาน	19. ประพฤติตนตรงต่อเวลา
9. มีวินัย	8. เก็บออม ใช้ทรัพย์สินให้เกิดประโยชน์	20. รักษาสุขภาพร่างกาย
10. สะอาด	9. ดำเนินชีวิตเรียบง่ายตามสถานการณ์ของตน	21. ประพฤติตนสุภาพ เรียบร้อย
11. สุขภาพ	10. ประพฤติตรงต่อหน้าที่และวิชาชีพ	22. แสดงสัมมาคารวะอย่าง
12. ละเว้นอบายมุข	11. ไม่ทุจริต	สม่าเสมอทั้งต่อหน้าและหลัง
	12. ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของ	23. ไม่เสพติดและของมีนเมา
	ตนเองทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ	24. ไม่เล่นการพนัน

กลยุทธ์ที่ 4 ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 มี 10 มาตรการ 13 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป้าประสงค์: นักศึกษาอาชีวศึกษาใหม่ใส่ใจในวิชาชีพ

มาตรการ	ตัวชี้วัด
1. การดำเนินงานจัดการธุรกิจ	1. ดำเนินงานจัดการธุรกิจได้
2. การใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ	2. ใช้คอมพิวเตอร์ได้ดี
3. การพัฒนาบุคลิกภาพ	3. ใช้สารสนเทศเพื่องานอาชีพ
4. การประยุกต์ใช้ทักษะพื้นฐานอาชีพ ด้านธุรกิจ	4. มีบุคลิกภาพที่ดี
5. การจำแนกประเภทและโครงสร้างของธุรกิจ	5. ประยุกต์ใช้ทักษะพื้นฐานอาชีพ
6. การบริการลูกค้าสัมพันธ์	6. จำแนกประเภทของธุรกิจ
7. การใช้เอกสารต่างๆในการปฏิบัติงานธุรกิจ	7. จำแนกโครงสร้างของธุรกิจ
8. การจัดแสดงสินค้าเพื่อส่งเสริมการขายในธุรกิจ	8. บริการลูกค้าสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี
9. การใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานประกอบการ	9. ใช้เอกสารต่างๆในการปฏิบัติธุรกิจ
10. การตรวจสอบและหามาตรการป้องกันการสูญเสียสินค้าในธุรกิจ	10. จัดแสดงสินค้าเพื่อส่งเสริมธุรกิจ
	11. ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานประกอบการ
	12. ตรวจสอบการสูญเสียสินค้าในธุรกิจ
	13. หามาตรการป้องกันการสูญเสียสินค้า

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยทำให้ได้กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา องค์ประกอบของสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป 3) สมรรถนะวิชาชีพ และ 4) การศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสภาพปัจจุบันปฏิบัติในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป 2) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ 3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4) ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ 4) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ตามลำดับ กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะ

นักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 กลุ่ม 40 มาตรการ และ 57 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป มี 10 มาตรการ 10 ตัวชี้วัดความสำเร็จ กลุ่มที่ 2 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ มี 8 มาตรการ 10 ตัวชี้วัดความสำเร็จ กลุ่มที่ 3 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มี 12 มาตรการ 24 ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกลุ่มที่ 4 ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 มี 10 มาตรการ 13 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตารางที่ 1 องค์ประกอบสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษาในยุคการศึกษา 4.0

ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2

องค์ประกอบสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการ อาชีวศึกษาภาคกลาง 2	สภาพที่ พึงประสงค์ I	สภาพ ปัจจุบัน D	PNI (I-D)	PNI _{modified} (I-D/D)	ลำดับที่
1. ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0	4.82	2.58	2.24	0.86	1
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.57	2.61	1.96	0.75	2
3. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	4.32	2.69	1.63	0.60	3
4. ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะ ทั่วไป	4.17	2.76	1.41	0.51	4
ภาพรวม	4.47	2.66	1.81	0.68	

ตารางที่ 2 กลุ่มการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0

ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กลุ่ม	มาตรการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ
1. ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0	10	13
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	12	24
3. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	8	10
4. ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	10	10
รวม	40	57

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. องค์ประกอบของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 มี 4 ด้าน คือ 1) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป 2) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ 3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4) ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า หากสถานศึกษาใดมีการดำเนินการครบทั้ง 4 องค์ประกอบนี้และจะสามารถทำให้สถานศึกษานั้น ๆ สามารถ 1) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป 2) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ 3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4) ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เหล่านี้เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sipai, and Sinrarat (2018) การศึกษา 4.0 เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นใหม่เป็นการปรับตัวจากการศึกษา 3.0 ไปสู่การศึกษา 4.0 ซึ่งการศึกษายุค 1.0 เป็นการศึกษาในยุคเกษตรกรรม ทักษะที่ใช้คือทักษะเพื่อการยังชีพ การศึกษายุค 2.0 เป็นการ เป็นการศึกษาเพื่อระบบ เป็นการศึกษาเพื่อระบบอุตสาหกรรมเบา ทักษะที่ใช้เป็นทักษะทางอุตสาหกรรมตามความถนัดของแต่ละคน ส่วนการศึกษายุค 3.0 เป็นการศึกษาในยุคเทคโนโลยี เน้นทักษะการติดต่อสื่อสารทางเทคโนโลยีเป็นหลัก และยุคการศึกษา 4.0 เป็นการศึกษาที่เน้นการพัฒนาคนเพื่อไปสร้างผลผลิต เป็นการศึกษาเพื่อสนองต่อนโยบายของประเทศยุค 4.0 การปรับตัวทางการศึกษาจะต้องมีการปรับเปลี่ยนในระดับอุดมศึกษา พัฒนาคุณภาพบัณฑิตไทย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา มัธยมศึกษา และการเปลี่ยนผ่านการศึกษา

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สภาพปัจจุบันของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีสภาพปัจจุบันมีระดับการปฏิบัติในอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งมีการปฏิบัติระดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป 2) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ 3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4) ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 ตามลำดับ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ 4) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ตามลำดับ เมื่อนำมาวิเคราะห์เมทริกซ์ (Matrix Analysis) ระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยพิจารณาจุดตัดที่ 3.50 (จากระบบ 5 ระดับ) ผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่าทั้ง 4 ด้านอยู่ในผลงานไม่ดีต้องปรับปรุง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Channamchu, and Sukhjairungwattana (2018) ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์จัดลำดับความต้องการจำเป็น คือ ด้านสมรรถนะหลักและ

สมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 ตามลำดับ ไปสู่การยกย่องกลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต่อไป

3. การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ 40 มาตรการ และ 57 ตัวชี้วัดความสำเร็จ ซึ่งมีกลยุทธ์ที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้ 1) ผลการประเมินความเหมาะสมของ กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สภาพปัจจุบันของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา พบว่ากลยุทธ์ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุด คือ กลยุทธ์ที่ 4 ด้านการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 ส่วนกลยุทธ์ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำสุด คือ กลยุทธ์ที่ 1 ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป แสดงให้เห็นว่าการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 เป็นเรื่องที่สถานศึกษาพิจารณาแล้วว่ามี ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้มาก เพราะการศึกษาอาชีวศึกษา 4.0 นำไปสู่ประสิทธิภาพของการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ในยุคการศึกษา 4.0

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการอบรม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 โดยสนับสนุนในเรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษา ที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อนำมาจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรนำสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเผยแพร่ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบของการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศด้านการจัดการเรียนการสอน สร้างภาพลักษณ์ที่ดีของนักเรียนนักศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

1.3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรนำกลยุทธ์ที่ได้จากการวิจัยทั้ง 4 ด้าน วางแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาด้วยแผนระยะสั้น แผนระยะกลางและแผนระยะยาว มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 เพื่อกำหนดมาตรการ แนวทางการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของชาติให้สูงขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ของสถานศึกษาทุกระดับเนื่องจากมีบริบทสภาพแวดล้อมความแตกต่างกัน

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาทุกขนาดเพื่อเปรียบเทียบและทราบแนวทางการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาอาชีวศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 ต่อไป

References

- Chaiprasit, K. (2009) *Model of knowledge management organization of Thai community Business*. (Doctoral Dissertation). Chiang Mai University. Chiang Mai.
- Dumrong (2016). Factors contributing to the success of good governance in schools: interviews with people involved in education. *Journal of Educational Research*, 8(2), 200-211.
- Greg, & Bounds. (2010). *Beyond Total Quality Management: Toward the Baldrige Criteria: Non-Academic Service Units in a Large University*. (Doctoral Dissertation). University of Nebraska-Lincoln. Nebraska.
- Kaewsisuan, N. (2013). *Development of Academic Administration Model in State Vocational Education Institutions*. (Doctoral Dissertation). Rajabhat University Surat Thani. Surat Thani.
- Kanchanawassi, S. (2009). *A Set of Self-Learning Tools for School Administrators' Development*. Bangkok: Office of the Basic Education Commission.
- Nilsook, P. (2018). Promoting Learning in the 21st Century to Support Thai Society in The Digital Age. *Journal of Lampang Rajabhat University*, 6(1), 173-184.
- Office of Vocational and Vocational Standards. (2013). *Introduction to the Office of Vocational Education Standards and Vocational Diploma 2013 B.E.* Bangkok: Office of the Vocational Education Commission Ministry of Education.
- Phakaphaswiwat, S. (2008). *Strategic Management*. (18th ed.). Bangkok: Amarin.
- Thamchoti, J. (2008). *Simple Strategy Planning That Is Practical*. Bangkok: Thammasat University.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.
- Vocational Education Commission (2009). *Office of the Private Education Commission Arrange vocational education* Bangkok: Office.